

Motion till riksdagen 2025/26:539

av Ewa Pihl Krabbe (S)

Stärkt vård och rehabilitering för personer med KOL

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa en mer jämlik, effektiv och sammanhållen vård för personer med KOL och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kroniskt obstruktiv lungsjukdom (KOL) är en av de vanligaste folksjukdomarna. Hundratusentals personer lever med sjukdomen och ca 3 000 personer avlider varje år till följd av sjukdomen. Trots att KOL är den fjärde vanligaste dödsorsaken i Sverige är sjukdomen nästan osynlig i den svenska hälso- och sjukvårdsdebatten.

Riksförbundet Hjärt-Lungs medlemsundersökning (2023) visade att medlemmarna upplever att

- man inte får diagnos i tid trots att man sökt vård
- man inte erbjuds rökavvänjning i tillräcklig utsträckning, trots att det är den viktigaste åtgärden
- andra diagnoser prioriteras högre när man har flera sjukdomar
- man har inte tillräcklig kunskap om hur sjukdomen kommer att påverka livet
- man inte får en KOL-vård anpassad utifrån individens behov.

Det finns omfattande kunskap om hur en KOL-vård bör se ut. Patientrapporten pekar ut fyra viktiga åtgärdsområden.

1. Bättre stöd till KOL-patienter genom strukturerat omhändertagande, patientutbildning och regelbunden uppföljning av behandling med fast vårdkontakt
2. Prioritering av interprofessionellt samarbete eftersom KOL är en komplex sjukdom, som kräver kompetens från flera yrkesgrupper med teambaserat arbete tillsammans med patienten

3. Satsning på fler certifierade KOL-mottagningar för att kvalitetssäkra KOL-vården i hela landet. Vid mottagningarna ska det finnas den samlade kompetens som krävs för att möta sjukdomens svårighetsgrad och patientens behov
4. Insatser för att höja kunskapen om sjukdomen; särskilt behöver kunskapen inom vården öka om de allvarliga sjukdomstillstånd akuta försämringsperioder i KOL leder till.

För att förbättra livskvaliteten för personer med KOL och samtidigt använda sjukvårdens resurser mer effektivt krävs ett samlat grepp.

Tidig upptäckt och diagnostik är grundläggande, där primärvården ges bättre förutsättningar att upptäcka KOL i tid.

Förebyggande insatser måste stärkas med kvalificerade rökavvänjningsprogram oavsett bostadsort. En bättre luftmiljö måste också prioriteras. Vården måste vara jämlik och sammanhållen och bostadsort ska inte spela någon roll. Socialstyrelsens riktlinjer ska gälla alla patienter.

Rehabilitering med träning, fysioterapi, näringsstöd och psykosocialt stöd ska byggas ut. Patientutbildning och egenvårdsstöd bör göras mer tillgänglig.

Mer resurser måste avsättas till forskning om KOL och dess behandling. Nationella kvalitetsregister ska användas mer aktivt för att förbättra vården.

Ewa Pihl Krabbe (S)